

čakuje dneva, ko se bo gospodar zopet vrnil v domačo hišo.

Jako ugodno kupite svilnate rute v trgovini Martin Sumer, Konjice. 716

Oplotnica. Zadnje nedeljo se je tukaj pripetila lažja kolesarska nesreča. Tonček C. in Friderik Šp. sta se peljala skozi Oplotnico. V istem hipu se s stranske ceste pripelje drugi kolesar. Enemu izmed prvih dveh ni bilo mogoče ustaviti kolesa, in naenkrat so vsi trije ležali v cestnem prahu. Kako so se pristrčno smejala oplotniška dekleta temu nenavadnemu prizoru! Hvala Bogu, da ni bilo kaj hujšega!

Zavođenje pri Šoštanjju. Na praznik sv. Petra in Pavla bo pri nas lepa nedelja. Ob tej priliki proslavi šolska mladina Vidov dan z dvema igrami: »Sneguljčica« ter »Zgaga in Zgagica« s petjem in deklamacijami. K tej proslavi, ki se bo vršila po službi božji, ste vsi vabljeni od blizu in daleč. Pridite, da se povesebite med planinci. Na veselo svidenje! Kakor se čuje, se bo nova cesta vendar pričela graditi. Še ta teden se sestane komisija od banske uprave, da odkupi svet za novo cesto. Da bi se že vsaj brž pričelo delo, ker tako bi mnogi brezposelni dobili zaslužek.

Pišeca. Zadnjič pa je bil ogenj v strehi, gospod urednik, ko ste nam ime spremenili. Bog pomagaj! Da pa temu odpomoremo, smo sklenili ustanoviti posebno društvo »Žeja«, a hudomušni Janez pravi »Sveta žeja«. Veste, da bodo pristop k društvu imeli tudi od drugod. Mi Pišecani smo namreč prav širokogrudni. Zato hočemo vse, ki se zanimajo za naše novoustanovljeno društvo, pritegniti k sodelovanju. Potrjena pravila imajo samo en paragraf, ki se glasi: Uničuj ga, a glej, da on tebe ne uniči! Pri vsej stvari je tudi to dobro, da ni članarine, ampak sprejmemo le tistega, ki ga več nese. Morda bo to uspelo in bomo krizo ugnali v kozji rog. — Sicer pa nam te dni popravlja tvrdka Brandl iz Maribora orglje, da bo naš g. Karlek lažje na nje ob birni pritiskal. Pa so že tudi bile potrebne popravila. Sedaj so bile vsaj miši enkrat tudi deložirane. In naš cerkveni stolp dobiva novo lice. Iz Brežic smo v ta namen povabili kleparskega mojstra g. Klobučarja. To vam bo naš stolp sedaj lep! Potrebujemo še samo urarja, da nam še uro spravi v red.

Nova knjiga.

Važna nova knjiga. Te dni je izšla knjiga Akademski poklici, ki se nam zdi tako važna, da nanjo prav posebej opozarjamo ne samo dijake višjih razredov srednjih šol, ampak vse, ki imajo kakorkoli posla z mladino na naših gimnazijah, torej starše dijakov, duhovnike in učitelje. Knjiga ima namreč namen, da svetuje gimnazijcem, kam se naj obrnejo po maturi. Obravnava na 384 straneh najprej vprašanje o poklicu sploh, nato se pa podrobno bavi z vsemi stanovi, ki so odprti dijakom po maturi. Kaže mu pot v bogoslovje, v profesorski stan, med juriste, k medicini, k tehnikam, k trgovini, k umetnosti, k vojaštvu. Napisal jo je z izredno marljivostjo profesor dr. Lovro Sušnik, ki je žrtvoval za knjigo skozi par let večino svojega prostega časa, pomagali so mu pa za posamezne stanove odlični zastopniki tistih stanov. Tako na primer piše o duhovniškem poklicu škof dr. Rožman, o elektrotehnikah pa bivši ban ing. Serbec. Pa še nekdo drugi ima veliko zaslug, da je knjiga izšla: to so nekateri denarni zavodi, posamezniki in gospodarska podjetja, ki so žrtvovali desetstisoče dinarjev, da so omogočili, da bo knjiga tako poceni, kakor nobena druga

knjiga, če izvzamemo Mohorjevo družbo in druge knjižne družbe. Dasi namreč obsega knjiga 24 pol na finem papirju in se prodajajo samo elegantno vezani izvodi, stane knjiga do 15. julija 1932 samo Din 28, po pošti Din 33. Od 16. junija do 15. julija 1932 bo namreč knjigo prodajalo vsak dan od 9. do 11. in od 2. do 4. ure založništvo samo, to je **Slov. kat. akademsko starešinstvo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.** Po 15. juliju se bo knjiga dobila samo v knjigarnah, in sicer po 40 Din (po pošti 5 Din več). Opozarjamo torej vse abituriente, vse gimnazijce višjih razredov, vse starše, ki imajo otroke v srednji šoli, dalje gg. duhovnike in učitelje, naj si zanesljivo oskrbe to knjigo do 15. julija, kajti pozneje bo, kakor rečeno, za 12 Din dražja. Najbolje storiš, če takoj, ko bereš te vrstice, pošlješ na omenjeni naslov 33 Din, če ne boš šel sam v Ljubljano, da ne boš pozabil na knjigo, ki bo po svoji vsebini tebi v korist, po izredno fini zunanji opremi pa v kras tvojemu stanovanju. Za platnice in ovoj je namreč napravil načrt arhitekt Pengov in spada knjiga po svoji zunanosti med najlepša dela našega književnega trga.

Razdelitev časa in razni koledarji.

Razdelitev časa — prva potreba.

Ena prvih potreb človeškega rodu je bila razdelitev časa. Prva časovna enota je bilo povsem razumljivo razdobje med solničnim vzhodom in zahodom. Ta časovna doba pa je bila zelo različna v raznih letnih dobah. Nasprotno pa je doba, tekem katere se na videz sonce obrne enkrat okoli zemlje, to sta dan in noč, vedno enako dolga. Iz tega je nastal 24 urni dan.

Mesec.

Že v prastari dobi so se trudili najti večjo časovno enoto od dneva, da bi lažje računali s časom. Za tako štetje je zelo pripraven mesec s svojimi vedno enakomernimi spremembami. Dobo od mlaja do mlaja, v kateri se izvršijo vse lunine spremembe, imenujemo lunin mesec, ki ima 29 in pol dneva. Dva pol-dneva so vedno vzeli skupno, zato je en mesec štel 29 dni, in so ga imenovali votel mesec, drugi je bil poln s 30 dnevi.

Teden.

Skoraj vsi stari narodi so razdelili lunin mesec v štiri enake dele in so tako dobili časovno enoto teden s sedmimi dnevi, ki se je še danes poslužujemo. Znameniti učenjak je dejal: »Teden je najbolj častitljiv in najstarejši spomenik iz davnih časov, ki se je ohranil v enaki obliki pri vseh narodih do današnjega dne in ki so ga našli ob odkritju Amerike tudi pri Peruancih.« Samo Francozi so za časa revolucije poskušali vpeljati desetdnevni teden, takozvano dekad; ta novotarija se je obdržala samo 14 let. Nekaj sličnega skušajo sedaj boljševiki.

Leto.

Naslednjo večjo časovno enoto so dobili s tem, da so združili šest votlih in šest polnih mesecev, ker se v tem razdobju precej pravilno razvrstijo štiri letne dobe, in tako so dobili mesečno leto, ki je štel 354 dni. Ker pa mesečno leto ni bilo v skladu z gibanjem solnca in po daljši dobi niti z letnimi časi, so

to popravili in tako so že stari narodi prišli do solničnega leta, ki so ga vsi narodi sprejeli. Samo pripadniki islama še vedno štejejo po mesečnih letih. Tudi Židje računajo z mesečnimi leti, vendar si že od starih časov pomagajo s prestopnimi meseci.

Po Herodotu (starogrški zgodovinar) so bili stari Egipčani prvi, ki so računali s solničnimi leti. Solčno leto je pri njih imelo 365 dni in je bilo torej za 5 ur, 48 minut in 48 sekund prekratko. V štirih letih je zaostalo za cel dan za pravim solničnim letom, katerega začetek je sovpadel s tem letom samo vsakih štirikrat 365—1460 let. Morali so zato tudi menjaje določevati pričetek letnih časov.

Julijanski koledar.

V starem rimskem koledarju so v vsakem drugem mesečnem letu po 29. februarju vstavili nov mesec, ki je štel enkrat 22, drugič 23 dni. Po tem načinu tudi v našem koledarju velja v prestopnem letu 24. februar za prestopni dan. Rimski koledar je bil tako pomanjkljiv, da je bilo v primeri s solničnim letom že v letu 50. pred Kristusovim rojstvom že en dan razlike. Vsled tega je Julij Cezar (znameniti vojskovodja in vladar rimske države) s pomočjo aleksandrijskega učenjaka Sosigenesa uvedel spremembo. Solčno leto je računal s 365 dnevi in 6 urami. Zato je koledarsko leto računal s 355 dnevi, vsako četrto leto pa s 366 dnevi. Dnevi so bili na posamezne mesece tako razdeljeni, kakor so še dandanašnji. Mesec »quintilis« so imenovali v čast Cezarja julij, in mesec sekstilij v čast prvega rimskega cesarja avgust. Koledar se imenuje po Cezarju julijanski ali stari koledar. Po njem so šteli do nedavna Rusi in drugi pravoslavni narodi. Boljševiki so ga odpravili leta 1923, pred tem že Grki, Bolgari in Rumuni in sedaj se ga poslužuje samo še srbska pravoslavna cerkev.

Gregorijanski koledar.

Tudi julijanski koledar je bil pomanjkljiv, kajti njegovo solčno leto je bilo s pravim letom za 11 minut in 9 sekund predolgo. Zato je v 129 letih zaostalo že za en dan. Nicejski cerkveni zbor (leta 325 po Kristusovem rojstvu) je izravnal do takrat nastalo razliko treh dni, pustil pa je koledar v veljavi. Stalno padanje znanosti je bilo vzrok, da se je na to pomanjkljivost pozabilo. Šele v 16. stoletju so se zopet pričeli pečati s to važno zadevo. Cerkevni zbor v Trientu je sklenil, da se mora odpraviti in to težavno nalogo je rešil leta 1582 papež Gregor XIII.

Na predlog učenega zdravnika Lulliusa so sklenili, da se izpusti 10 dni, kolikor je do tedaj že znašala razlika. Da bi letni časi v bodoče se pričenjali vedno na isti dan, so sklenili, da v treh zaporednih stoletnih prestopnih letih prestopni dan odpade, šele vsako četrto naj

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti, izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju da so dosegli z »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 18